

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ВІННИЦЬКИЙ ФАХОВИЙ
КОЛЕДЖ ЕКОНОМІКИ ТА ПІДПРИЄМНИЦТВА ЗУНУ»

Циклова комісія загальноосвітніх, суспільно-гуманітарних та інформаційних
дисциплін

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник директора
з навчально-виховної роботи
ВСП ВФКЕП ЗУНУ
Лілія ЗАБРОДІНА
«31» серпня 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«СОЦІОЛОГІЯ І ПСИХОЛОГІЯ»

Галузь знань: 07 Управління та адміністрування

Спеціальність: 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

Освітньо-професійний ступінь: фаховий молодший бакалавр

Освітня програма – освітньо-професійна програма Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

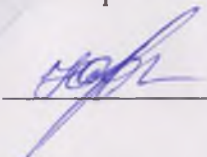
Освітня кваліфікація : фаховий молодший бакалавр з підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

Форма навчання	Курс	Семестри	Лекції	Практичні	ІРС	СРС	Іспит, залік
денна	II	III	15	15	2	118	Залік

Робоча програма з дисципліни «Соціології і психології» для студентів спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» освітня програма - освітньо-професійна програма – Підприємництво, торгівля та біржова діяльність.

Розробник: Лілія Городинська, викладач циклової комісії загальноосвітніх, суспільно-гуманітарних та інформаційних дисциплін ВСП ВФКЕП ЗУНУ

Робочу програму навчальної дисципліни затверджено на засіданні циклової комісії загальноосвітніх, суспільно-гуманітарних та інформаційних дисциплін, протокол № 1 від 31 серпня 2022 р.

Голова циклової комісії Юлія Сорока

Схвалено методичною радою
ВСП ВФКЕП ЗУНУ, протокол №1 від 31 серпня 2022 р.

Голова методичної ради ВСП ВФКЕП ЗУНУ Лілія Забродіна

**1. СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«СОЦІОЛОГІЯ ТА ПСИХОЛОГІЯ»**

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «СОЦІОЛОГІЯ ТА ПСИХОЛОГІЯ»

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійний ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів ECTS – 5	Галузь знань 07 Управління та адміністрування	Вибіркова дисципліна
Модулів: 3	Спеціальність: 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»	Рік підготовки
Змістовних модулів:3		2-й
Загальна кількість годин 150 год.		Семестр
		3-й
		Лекції
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних-2год.	Ступінь передвищої освіти- Фаховий молодший бакалавр	15 годин
		Практичні
		15 год.
		Самостійна робота
		118 год.
	Індивідуальні завдання	
	– 2 год.	
	Вид контролю: Залік, -3 й семестр	

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Мета вивчення дисципліни

Мета вивчення дисципліни - формування системи знань про основні поняття соціології, історію її становлення у світі та в Україні; усвідомлення сутності соціального життя та соціальної культури суспільства, опанування методики сучасного соціологічного аналізу суспільних відносин.

2.2. Завдання вивчення дисципліни

Основним завданням вивчення дисципліни є:

- структурувати основні розділи загальної соціології, дати сучасні уявлення про їх змістовному наповненні;
- показати систему логічно взаємозалежних понять і принципів, за допомогою яких розкривається природа (структура і генезис) тих чи інших соціальних структур, явищ і процесів.
- формувати у студентів дослідницькі уміння, досвід роботи з підручниками, навчальними посібниками, науковою літературою, періодичними виданнями, іншими джерелами інформації;
- стимулювати студентів до систематичної самостійної навчальної праці.

2.3. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни.

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

2.4. Передумови для вивчення дисципліни

Наявність базової загальної середньої освіти

2.5. Програмні результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми, студенти повинні досягти програмних результатів навчання (ПРН).

ПРН 1. Знати свої права, як члена суспільства, цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України.

ПРН 3. Володіти державною та іноземною мовами у професійній діяльності.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «СОЦІОЛОГІЯ ТА ПСИХОЛОГІЯ»

№ п/п	Найменування тем і	Всього	Лекції	Практичні	Сам. робота	Індив. робота
	Змістовий модуль 1. Теоретичні аспекти соціології та психології					
1.1.	Соціологія та психологія, як наука. Становлення соціології. Предмет психології.	14	2	2	10	
1.2.	Соціальні процеси як соціальна категорія.	10			10	
1.3.	Соціально-психологічні відносини. Психологія особистості та діяльності.	4	2	2		
1.4.	Дослідження типу темпераменту, акцентуацій характеру.	11		1	10	
	Разом за розділом:	39	4	5	30	
	Змістовий модуль 2. Психологія соціальних груп та колективів.					
2.1.	Психологія спілкування. Ділові стосунки, їх структура.	14	2	2	10	
2.2.	Психологія спілкування. Види ділового спілкування. Техніки спілкування.	6			6	
2.3.	Психологія спілкування. Види ділового спілкування. Техніки спілкування.	12	2	2	8	
2.4.	Конфлікти як прояв соціальних відносин. Поняття «соціальний конфлікт».	6			6	
2.5.	Конфлікти. Структура конфлікту та етапи його розвитку.	10	2	2	6	
2.6.	Конфлікти та шляхи їх вирішення. Культура розв'язання конфліктів.	8			8	
2.7.	Дослідження поведінки після вирішення конфлікту.	14	2	2	10	
2.8.	Розвиток комунікативних навичок медіаторів.	4			4	
	Разом за розділом:	74	8	8	58	

3.0.	Змістовний модуль 3. Соціологія і психологія груп і колективів					
3.1.	Класифікація груп. Формальна і неформальна групи.	11	1		10	
3.2.	Вплив референтної групи на поведінку особистості.	14	2	2	10	
3.3.	Компоненти міжособистісних стосунків: поведінковий, емоційний, когнітивний.	12			10	2
	Разом за розділом:	37	3	2	30	2
	ВСЬОГО З КУРСУ:	150	15	15	118	2

4.ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «СОЦІОЛОГІЯ ТА ПСИХОЛОГІЯ»

Змістовий модуль. Теоретичні аспекти соціології та психології

Тема 1.1. Соціологія та психологія як наука. Становлення соціології.

Предмет психології.

Місце і роль соціології та психології в системі наук. Предмет і об'єкт соціології і психології. Становлення соціології та психології як самостійних наук. Загальні положення соціологічних поглядів О. Конта, Е. Дюркгейма, М. Вебера, В. Парето.

Тема 1.2. Соціальні процеси як соціальна категорія.

Зміст поняття "суспільство". Системний підхід до розгляду суспільства в соціології. Загальна характеристика базисних компонентів соціального життя; соціальні інститути; соціальний зв'язок. Пень ості. Соціально-психологічні відносини. Психологія особистості та Соціальні статуси та ролі, шляхи їх набуття. Поняття про індивід, особистість, індивідуальність. Психологічна структура особистості. Поняття про діяльність. Складові діяльності.

Тема 1.4. Дослідження типу темпераменту, акцентуацій характеру.

Особливості типів темпераментів. Основні характерологічні акцентуацій характеру. Особливості.

Змістовий модуль 2. Психологія спілкування

Тема 2.1. Соціологія менеджменту та праці.

Сутність понять економічна свідомість, інтерес, поведінка "власність" Основні категоріальні характеристики праці: "характер праці", її зміст, "умови", "види", "організація".

Тема 2.2. Психологія спілкування. Ділові стосунки, їх структура.

Поняття спілкування. Завдання спілкування. Психологічні механізми спілкування. Ділові і особистісні стосунки, їх структура. Види ділового спілкування.

Тема 2.3. Психологія спілкування. Види ділового спілкування. Техніки спілкування.

Поняття про види ділового спілкування. Використання технік активного слухання при веденні ділових переговорів.

Тема 2.4. Конфлікти як прояв соціальних відносин. Поняття «соціальний конфлікт».

Поняття про конфлікт, види конфліктів. Причини ділових і міжособистісних конфліктів.

Тема 2.5. Конфлікти. Структура конфлікту та етапи його розвитку.

Конфліктна ситуація. Структура конфлікту та етапи його розвитку. Аналіз конфліктного стану.

Тема 2.6. Конфлікти та шляхи їх вирішення. Культура розв'язання конфліктів.

Особливості розв'язання конфліктів. Поведінка при вирішенні конфліктів.

Тема 2.7. Дослідження поведінки після вирішення конфлікту.

Дослідження самооцінки особистості в конфлікті, комунікативних навичок, що використовуються при розв'язанні конфліктних ситуацій.

Тема 2.8. Медіаторство: офіційне та неофіційне. Ролі медіаторів.

Виникнення медіаторства, застосування медіаторства при розв'язанні ділових і міжособистісних конфліктів.

Тема 2.9. Розвиток комунікативних навичок медіаторів.

Застосування навичок активного слухання, техніки "Кільце" медіаторами в процедурі розв'язання конфліктів.

Змістовний модуль 3. Психологія соціальних груп та колективів

Тема 3.1. Класифікація груп. Формальна і неформальна групи.

Поняття про групу. Класифікація груп. Формальна і неформальна групи. Мала і велика групи.

Тема 3.2. Вплив референтної групи на поведінку особистості.

Референтна група. Персонал, організація, команда. Колектив як вища форма розвитку групи. Роль колективу в процесі виховання особистості.

Тема 3.3. Компоненти міжособистісних стосунків: поведінковий, емоційний, когнітивний.

Соціальні технології та їх роль у розвитку трудового колективу; застосування менеджерських методів і засобів праці.

5. ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Соціологія та психологія, як наука. Становлення соціології. Предмет психології.	2
2.	Соціально-психологічні відносини. Психологія особистості та діяльності	2
3.	Соціологія менеджменту та праці.	2
4.	Психологія спілкування. Ділові стосунки, їх структура.	2
5.	Конфлікти як прояв соціальних відносин.	2
6.	Конфлікти та шляхи їх вирішення. Культура розв'язання конфліктів.	2
7.	Медіаторство: офіційне та неофіційне. Ролі медіаторів. Класифікація груп. Формальна і неформальна групи	1

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва тем	Кількість годин
1.	Соціальні процеси як соціальна категорія.	2
2.	Дослідження типу темпераменту, акцентуацій характеру.	2
3.	Психологія спілкування. Види ділового спілкування. Техніки спілкування.	2
4.	Конфлікти. Структура конфлікту та етапи його розвитку	2
5.	Дослідження поведінки після вирішення конфлікту.	2
6.	Розвиток комунікативних навичок медіаторів.	2
7.	Вплив референтної групи на поведінку особистості.	2
8.	Компоненти міжособистісних стосунків: поведінковий, емоційний, когнітивний.	1

7. САМОСТІЙНА РОБОТА

Самостійна робота розрахована на формування практичних навичок у роботі студентів зі спеціальною літературою, орієнтування їх на інтенсивну роботу, критичне осмислення здобутих знань і глибоке вивчення теоретичних і практичних проблем соціологічних та психологічних аспектів.

Форми самостійної роботи

- Опрацювання лекційного матеріалу.
- Самостійне вивчення тем курсу та окремих питань за навчальною літературою, науковими статтями тощо.
- Підготовка до практичних занять.
- Підготовка до письмових контрольних робіт.
- Участь в олімпіадах та конкурсах на кращого знавця дисципліни.

Тематика самостійної роботи

п/п №	Тема самостійної роботи	Кількість годин
1	Загальні положення соціологічних поглядів О. Конта, Е. Дюркгейма, М.Вебера, В. Парето.	6
2	Загальна характеристика базисних компонентів соціального життя; соціальні інститути; соціальний зв'язок.	6
3	Поняття про діяльність. Складові діяльності.	9
4	Особливості типів темпераментів.	3
5	Основні категоріальні характеристики праці: "характер праці", її зміст, "умови", "види", "організація"	6
6	Особливості розв'язання конфліктів.	4
7	Види ділового спілкування.	4
8	Поняття про види ділового спілкування.	5
9	Причини ділових і міжособистісних конфліктів.	3

10	Структура конфлікту та етапи його розвитку.	6
11	Дослідження самооцінки особистості в конфлікті	3
12	Виникнення медіаторства,	4
13	Застосування навичок активного слухання	5
14	Поняття про групу.	18
15	Роль колективу в процесі виховання особистості.	18
16	Застосування менеджерських методів і засобів праці.	18
	Разом	118

7.ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Індивідуальне завдання виконується у вигляді реферату. Метою виконання індивідуального завдання є закріплення рівня теоретичних знань, набутих під час лекційних занять та самостійної роботи. Робота може бути рукописною або друкованою і виконується українською мовою. Захист індивідуального навчально-дослідного завдання відбувається у терміни, спільно обумовлені студентами і викладачем.

№	Тематика індивідуальної роботи по темам	Кількість годин
1	Компоненти міжособистісних емоційний, когнітивний.	2

8.МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У навчальному процесі застосовуються: лекції, в тому числі використанням мультимедіа проектора та інших ТЗН; практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні заняття; робота в Інтернеті.

10. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

В процесі вивчення дисципліни " Соціологія та психологія " використовуються наступні методи оцінювання навчальної роботи студента: дати визначення понять, сформулювати теоретичні положення.

Вміє застосовувати знання при виконанні завдань за зразками.

- поточне тестування та опитування;
- підсумкове тестування по кожному змістовому модулю;
- директорська контрольна робота;
- оцінювання виконання індивідуального завдання;
- іспит.

Підсумковий бал (за 100 - бальною шкалою) з дисципліни «Соціологія та психологія» визначається як середньозважена величина, в залежності від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

2 семестр						
Заліковий модуль (модульна контрольна робота)	1	Заліковий модуль (директорська контрольна робота)	2	Заліковий модуль (середнє по поточних оцінках)	3	Разом
25%		50%		25%		100%
тиждень (9)		тиждень (17)		тиждень (18)		

Шкала оцінювання

За шкалою навчального закладу	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90 – 100	відмінно	A (відмінно)
85 – 89	добре	B (дуже добре)
75 – 84		C (добре)
65 – 74	задовільно	D (задовільно)
60 – 64		E (достатньо)
35 – 59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1 – 34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

«ВІДМІННО» - знання глибокі, міцні, системні. Студент застосовувати їх для виконання завдань пошукового характеру, може самостійно оцінювати різноманітні ситуації, явища, виявляти й відстоювати власну позицію.

«ДОБРЕ» - відповідь повна, правильна, логічна, обгрунтована, хоча їй бракує власних суджень. Студент вміє робити висновки, виправляти допущенні неточності, він знає суть понять, явищ, вміє пояснити основні теоретичні положення, може самостійно застосовувати знання в типових ситуаціях.

«ЗАДОВІЛЬНО» - відповідь правильна, але недостатньо осмислена. Студент розуміє основний навчальний матеріал, здатний з помилками

«НЕЗАДОВІЛЬНО» - відповідь зі значними помилками і неточностями, студент відтворює менш як половину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення, елементарні завдання виконує лише за допомогою викладача.

11. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Робоча навчальна програма з дисципліни: "Соціологія та психологія "
2. Матеріали комп'ютерних презентацій лекційного курсу "Соціологія та психологія "
3. Питання для поточного контролю.
4. Тестові завдання.
5. Пошукові роботи студентів.
6. Завдання для проведення модульного контролю, ДКР.

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Ануфрієва Н. М. Соціальна психологія: навч. посіб. для ст-ів вузів/ Н.М. Ануфрієва, Т. М. Зелінська, Н. О. Єрмакова. - К.: Каравела, 2011. - 296с.
2. Власова О. І. Соціальна психологія організацій та управління : підручник для ст-в вузів / О.І.Власова, Ю. В. Никоненко. - К.: Центр учбової літератури, 2010. 398 с.
3. Корнев М. Н. Проблема групи та особистості у соціальній психології: курс лекцій / Корнев М. Н., Фомічева В. М.; Ін-т післядипломної освіти КНУ ім. Т. Шевченка. - К., 2004. - 222 с.
4. Мерзлякова О. Як не потрапити на гачок маніпулятора. Програма занять для молоді / О.Мерзлякова. - К : Шкільний світ, 2010. - 128 с.
5. Орбан - Лембрик Соціальна психологія: навч. посіб. для студентів вищих навчальних закладів / Орбан-Лембрик. - К: Академвидав, 2005. - 279 с.
6. Слюсаревський М. М. «Ми» і «Я» в сучасному світі. Вибрані твори / М. М. Слюсаревський ; Ін-т соціології та політичної психології. - К.: Міленіум, 2009. - 340 с.
7. Собченко О. М. Психологія впливу: навч. посіб. для проведення семінарських і практичних занять / Собченко О. М.; Мукачівський держ. ун- т. - К. : Кондор, 2013. 158 с.
8. Циба В. Т. Теоретичні засади соціальної психології: системний підхід монографія / В. Т. Циба ; Відкритий міжнародний ун-т розвитку людини «Україна». - К. : Ун-т «Україна», 2011. - 359 с.
9. Психологічна енциклопедія [Текст] / авт.-упоряд. О.М. Степанов. - К. Академвидав, 2006. - 424 с. - (Сер. "Енциклопедія ерудита").